

Koncepcia vzdelávania odborníkov v športe v Slovenskej republike

ÚVOD	2
1. Súčasná situácia vo vzdelávaní v športe	2
1.1. Európsky kontext	2
1.2. Stratégie a koncepčné materiály v SR	3
1.3. Legislatíva	4
1.4. Financovanie vzdelávania	5
1.5. Obsah vzdelávania	6
1.6. Hodnotenie kvality vzdelávania	7
1.7. Uznávanie kvalifikácií	8
1.8. Informačný systém	8
1.9. Informálne vzdelávanie	8
2. Strategické ciele	9
3. Aktivity na dosiahnutie cieľov	10
3.1. Jednotný vzdelávací systém - štruktúra	10
3.2. Proces akreditácie a koordinácia vzdelávania v JVS	12
3.3. Financovanie vzdelávania	12
3.4. Obsah vzdelávania	14
3.5. Hodnotenie kvality vzdelávania	14
3.6. Uznávanie kvalifikácií	14
3.7. Informačný systém	15
3.8. Informálne vzdelávanie v JVS	15
4. Návrh opatrení	16
5. Záver	16

ÚVOD

Po vstupe Slovenska do Európskej únie a zvýšeného pohybu pracovných síl, ako aj ďalším rozvojom športových odvetví, prístupmi ku športu a jeho decentralizáciou, sa javí potrebné vypracovať a začať realizovať modernú koncepciu vzdelávania odborníkov v športe, ktorá by spĺňala požiadavky záruky kvality, efektívnosti vzdelávania a kompatibility vzdelávacích systémov na európskej úrovni.

Vzdelávanie odborníkov v športe sa v súčasnom systéme uskutočňuje na stredných školách, vysokých školách, v akreditovaných vzdelávacích zariadeniach a iných subjektoch, ktoré nie sú akreditované. Tento systém prípravy športových odborníkov sa v Európe zaraďuje medzi tzv. „východné“ systémy, kde najvyššie vzdelanie športových odborníkov sa získava vysokoškolským štúdiom. Oproti tomu tzv. „západné“ systémy sú typické tým, že nemajú tento systém vysokoškolského štúdia, ale odborníkov s najvyšším vzdelaním pripravujú v tzv. trénerských akadémiách. Tieto dva systémy prípravy sú síce odlišné, ale ich hlavným cieľom je kvalita vzdelávania a uplatnenie absolventov na trhu práce. Systém prípravy odborníkov v športe s najvyššou kvalifikáciou na vysokých školách má určité pozitíva, i keď vo svete prevažuje skôr druhý, tzv. „západný systém“. Pozitíva z nášho systému vzdelávania by sme chceli rozvíjať i naďalej po vstupe Slovenska do Európskej únie, ale bude potrebná modernizácia tohto systému a jeho prispôbenie požiadavkám zamestnávateľov - v oblasti športu to znamená hlavne športové kluby, národné športové zväzy a medzinárodné federácie.

Cieľom tejto koncepcie nie je zaoberať sa organizáciou alebo zmenami v oblasti formálneho vzdelávania - v športových školách a na vysokých školách, ktoré vzdelávajú odborníkov v kategórii tréner, ale zaoberať sa hlavne neformálnym a ďalším vzdelávaním sa v športe, ktoré spadá do pôsobnosti sekcie štátnej starostlivosti o šport.

Predložená koncepcia popisuje súčasné slovenské a európske prostredie, analyzuje súčasný stav v tejto oblasti a navrhuje riešenie modernej koncepcie vzdelávania odborníkov v športe formou Jednotného vzdelávacieho systému.

1. SÚČASNÁ SITUÁCIA VO VZDELÁVANÍ V ŠPORTE

Slovensko sa po roku 1989 zapojilo do európskych aktivít a snaží sa v súlade so spoločnými cieľmi o zefektívnenie a modernizáciu vzdelávania a odbornej prípravy.

Novelizáciou školského zákona v roku 1990 až po prijatie Koncepcie celoživotného vzdelávania v roku 2004, Slovensko prejavilo politickú aj legislatívnu odozvu na všetky politické výzvy EÚ v oblasti vzdelávania.

Súčasťou celkových zmien je aj reforma vzdelávania v športe, ktorá reflektuje európsky kontext aj špecifiká Slovenska.

1.1. Európsky kontext

Základným politickým dokumentom v oblasti vzdelávania je *Biela kniha Európskej komisie Vyučovanie a vzdelávanie – Smerom k učiacej sa spoločnosti* z roku 1995. Európska komisia v nej predložila päť priorít smerujúcich k budovaniu učiacej sa spoločnosti.

Ďalším významným míľnikom bola *Bolonská deklarácia o vysokoškolskom vzdelávaní* z roku 1999, ktorá predstavuje začiatok novej etapy rozšírenej spolupráce v oblasti vzdelávania a prípravy.

V roku 2000 bola prijatá *Lisabonská stratégia*. Hlavy členských štátov EÚ vytýčili na svojom stretnutí za hlavný strategický cieľ urobiť z Európskej Únie do roku 2010

najkonkurencieschopnejšiu a najdynamickejšiu znalostnú ekonomiku na svete. Rozvoj odborného vzdelávania a prípravy je dôležitou integrálnou súčasťou tejto stratégie.

Konkrétne budúce ciele systémov vzdelávania a odbornej prípravy boli vytýčené na stretnutí Európskej rady v Štokholme (2001). Európska rada v Barcelone v roku 2002 schválila *Pracovný program*, v ktorom špecifikuje štokholmské ciele a vyzýva k ďalším krokom a k posilneniu európskej spolupráce vo vzdelávaní a odbornej príprave. Spolupráca sa má zakladať na spoločných cieľoch, dobrovoľných opatreniach zavádzaných zdola - nahor na základe príkladov dobrej praxe, iniciatívy musia byť zamerané na občanov a spolupráca by mala spájať členské štáty, Európsku komisiu a sociálnych partnerov.

V roku 2002 *Kodanská deklarácia o rozšírenej európskej spolupráci v odbornom vzdelávaní a príprave* zdôraznila úlohu sociálnych partnerov v rozvoji, oceňovaní a uznávaní odborných schopností a kvalifikácií. Boli stanovené priority - európska dimenzia v odbornom vzdelávaní, transparentnosť a poradenstvo, uznávanie schopností a kvalifikácií a zabezpečenie kvality.

V roku 2003 Rada EÚ schválila na svojom zasadnutí pre vzdelávanie, mládež a kultúru *Kritériá hodnotenia pokroku v oblasti vzdelávania a prípravy*. Ide o 29 ukazovateľov (benchmarkov) v ôsmich skupinách.

Rok 2004 bol vyhlásený za *Európsky rok vzdelávania prostredníctvom športu*. V tomto roku bol šport zakotvený do Európskej ústavy.

V roku 2004 vyhlásila Európska komisia projekt VOCASPORT, do ktorého sa aktívne zapojila aj Slovenská republika. Cieľom projektu bolo analyzovať systémy vzdelávania a zamestnanosť v športe v členských krajinách Európskej únie a pripraviť pre budúcnosť štandardy pre päťstupňovú kvalifikačnú stupnicu vzdelávania odborníkov v športe.

Všeobecné princípy vyššie uvádzaných medzinárodných dokumentov a aktivít akceptuje aj navrhovaná koncepcia vzdelávania odborníkov v športe v Slovenskej republike.

1.2. Stratégie a koncepcné materiály v SR

Strategické a rozvojové materiály posledných desiatich rokov dávajú dôraz na vzdelávanie a jeho prepojenie s trhom práce. Táto požiadavka sa týka aj vzdelávania v oblasti športu, pretože šport je dôležitou oblasťou spoločenského diania prispievajúcou k životnej úrovni občanov, ale je tiež súčasťou trhu práce a ekonomiky krajiny. Základnou platformou pre prípravu ďalších materiálov sú:

Národný program výchovy a vzdelávania v Slovenskej republike na najbližších 15 – 20 rokov – zaoberá sa výchovou a vzdelávaním v školách a školských zariadeniach v duchu modernizačných tendencií vo vzdelávaní v Európe (MILÉNIUM).

Programové vyhlásenie vlády SR (2002) deklaruje celoživotné vzdelávanie ako jednu z priorít rozvoja spoločnosti.

Národný plán rozvoja sa okrem iného zameriava na rozvoj efektívneho a funkčného systému ďalšieho vzdelávania, systému overovania a uznávania kvalifikácií získaných v systéme ďalšieho vzdelávania a jeho prepojenie so systémom certifikácie.

Národný akčný plán zamestnanosti okrem iného ukladá modernizovať a rozšíriť modulový systém ďalšieho vzdelávania, pričom má nadväzovať na školský systém a využiť znalosti informačných technológií.

Koncepcia celoživotného vzdelávania v SR (2004) stanovuje nasledovné ciele:

- vytvorenie podmienok pre prístup občanov k nadobúdaniu nových a obnovovaniu už získaných zručností,
- zvýšenie investícií do vzdelania,
- zavádzanie inovácií do vzdelávania,
- zmena pravidiel pri oceňovaní výsledkov vzdelávania, najmä pri neformálnom a informálnom vzdelávaní,
- zabezpečenie poradenstva o možnostiach vzdelávania počas celého života,
- poskytovanie vzdelávania čo najbližšie k vzdelávajúcim, napr. s využitím moderných informačných technológií alebo lokálnych vzdelávacích stredísk

Zároveň v prílohe uvádza terminológiu – použitie základných termínov (celoživotné učenie, formálne učenie, neformálne učenie, informálne učenie, oceňovanie, hodnotenie učenia sa) a ich výklad v slovníku, ktorý tvorí prílohu Správy EK k realizácii celoživotného vzdelávania/učenia sa v Európe (Brusel, 2001).

Stratégia rozvoja konkurencieschopnosti Slovenska do roku 2010 - Lisabonská stratégia pre Slovensko vytyčuje štyri prioritné oblasti rozvoja:

- ľudské zdroje a vzdelávanie,
- informačná spoločnosť,
- podnikateľské prostredie,
- veda, výskum a inovácie.

Spoločné ciele Európskej únie boli premietnuté do slovenských strategických dokumentov, legislatívnych úprav, resp. do ich prípravy. Bolo zriadené Národné športové centrum, ktorého úlohou v tejto oblasti je poskytovanie vzdelávania pre skvalitnenie činností a rozšírenie získaného vzdelania, podpora edičnej činnosti a budovanie verejného informačného systému prístupného cez internet.

S cieľom budovania zmien vo vzdelávaní v športe a začatia sociálneho dialógu so zamestnávateľmi v športe, sa uskutočnila v novembri 2004 Národná konferencia k vzdelávaniu odborníkov v športe, kde po aktívnej diskusii boli prijaté závery, ktoré boli využité ako základná filozofia aj pri tvorbe tejto koncepcie.

1.3. Legislatíva

Právo na vzdelanie pre všetkých občanov zaručuje Ústava Slovenskej republiky (čl. 42). Oblasť celoživotného vzdelávania je v kompetencii Ministerstva školstva Slovenskej republiky (§ 17 písm. c) zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov).

Na vzdelávanie a odbornú prípravu v oblasti športu sa v príslušnom rozsahu vzťahujú zákony upravujúce formálne vzdelávanie a odbornú prípravu:

- *Zákon č. 29/ 1984 Zb. o systave základných a stredných škôl (školský zákon) v znení neskorších predpisov*
- *Zákon č. 596/2003 Z.z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov*

- *Zákon č. 597/2003 Z.z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov*
- *Zákon č. 131/2002 Z.z. o vysokých školách v znení neskorších predpisov*

Neformálne vzdelávanie legislatívne upravuje:

- *Zákon č. 386/1997 Z.z. o ďalšom vzdelávaní v znení neskorších predpisov*

Neformálne vzdelávanie v oblasti športu legislatívne upravujú:

- *Zákon č. 288/1997 Z.z. o telesnej kultúre a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov*
- *Vyhláška MŠ SR č. 257/1998 Z.z. o podmienkach získavania odbornej spôsobilosti na vykonávanie špecializovaných činností v oblasti telesnej kultúry v znení vyhlášky č. 300/2000 Z.z.*
- *Výnos MŠ SR č. 10613/1998-71 o zriadení, zložení a činnosti akreditačnej komisie špecializovaných činností v oblasti telesnej kultúry a o vydávaní potvrdení o akreditácii.*

Tieto všeobecné právne predpisy upravujú kvalifikačné požiadavky pre výkon špecializovaných činností v športe – tréneri, cvičitelia, inštruktori, rozhodcovia – založené na dosiahnutom vzdelaní. Upravujú akreditáciu vzdelávacích zariadení odborného vzdelávania v športe. Najväčším nedostatkom je, že nestanovujú dobu platnosti vydávaného potvrdenia o akreditácii a následnú potrebu reakreditácie, ďalej neupravujú priebežné monitorovanie a zaisťovanie kvality vzdelávania - ani odkazom na právne predpisy nižšej právnej účinnosti. Tiež názov uvedenej akreditačnej komisie je komplikovaný a nespĺňa potreby súčasného športu

Odborné vzdelávanie v oblasti športu, kvalifikačné požiadavky pre výkon určitých povolání a oblasť uznávania odborných kvalifikácií legislatívne upravuje:

- *Zákon č. 477/2002 Z.z. o uznávaní odborných kvalifikácií v znení neskorších predpisov*

Pre účely štátnych štatistických zisťovaní v SR - vrátane oblasti športu - platí *Klasifikácia odborov vzdelania (KOV)*, vyhlásená *Opatrením ŠÚ SR č. 16/1996 Z.z.*, *Klasifikácia zamestnaní (KZAM)*, vyhlásená *Opatrením ŠÚ SR č. 16/2001 Z.z.* Podobne pre účely štatistických zisťovaní v EÚ a OECD platia klasifikácie ISCED a ISCO.

Vzdelávanie v oblasti športu upravujú aj živnostenský zákon, zákon o zamestnanosti, zákonník práce.

1.4. Financovanie vzdelávania

Zdroje a pravidlá financovania *pri formálnom vzdelávaní* sú určené právnymi predpismi (pre základné, stredné školy, školské zariadenia) zákon č.597/2003 Z. z.. Tento právny predpis zavádza normatívne financovanie na žiaka, dotácie z verejných financií sú poskytované všetkým školám (štátne, neštátne) rovnako.

Zdroje a pravidlá financovania vysokých škôl, vrátane školného, upravuje zákon č. 131/2002 Z. z.. Za štúdium na verejných vysokých školách študenti školné doteraz neplatia, okrem poplatkov za niektoré úkony (napr. materiálne zabezpečenie prijímacieho konania a iné), tieto poplatky sú príjmami školy.

Financovanie športu legislatívne upravuje zákon č. 288/1997 Z.z. v § 13 a koncepčne financovanie rieši Národný program rozvoja športu v SR prostredníctvom programového

rozpočtovania v jednotlivých podprogramoch. V rámci tohto systému je v súčasnosti financované aj vzdelávanie v športových zväzoch, ktorým sú poskytované dotácie zo štátneho rozpočtu na ich činnosť. Finančné prostriedky nie sú účelovo viazané ale v rámci činnosti si môžu športové zväzy vyčleňovať aj finančné prostriedky na vzdelávanie. Dotácie zo štátneho rozpočtu na oblasť vzdelávania poskytuje Ministerstvo školstva SR aj iným subjektom: Telovýchovnej škole Slovenského združenia telesnej kultúry, Slovenskej vedeckej spoločnosti pre telesnú výchovu a šport, Slovenskému olympijskému výboru, resp. Slovenskej olympijskej akadémii, Slovenskému paralympijskému výboru, Asociácii telovýchovných jednôt a klubov (periodikum Športinform), Múzeu telesnej kultúry SR, Slovenskej spoločnosti telovýchovného lekárstva, Slovenskej spoločnosti športovej psychológie a pod.

Napriek vynakladaným prostriedkom zo štátneho rozpočtu kvalita vzdelávania, najmä v športových zväzoch, nie je na požadovanej úrovni, najmä po vstupe Slovenska do Európskej únie. V mnohých prípadoch je oblasť vzdelávania podceňovaná a nevenuje sa jej potrebná pozornosť zo strany športových zväzov.

Financovanie vzdelávania v oblasti športu je neprehľadné, málo transparentné a málo motivujúce. Neexistujú relevantné informácie aké množstvo finančných prostriedkov vlastne športové zväzy vynakladajú na oblasť ďalšieho vzdelávania.

1.5. Obsah vzdelávania

V oblasti športu *formálne vzdelávanie* v súčasnosti zabezpečujú vysoké školy a športové gymnáziá. Vysoké školy sú samosprávnymi subjektmi. Zriaďujú sa zákonom, právo vydávať doklady o získanom vysokoškolskom vzdelaní pre študijné odbory získava vysoká škola/fakulta na základe akreditácie študijného programu. Stredné školy zatiaľ nemajú povinnosť akreditácie. Sú však v súlade s § 16 zákona č. 596/2003 Z.z. o štátnej správe v školstve a o školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov zaradované do siete škôl. Podmienkou zaradenia školy do siete (okrem iných) sú aj učebné plány a učebné osnovy, podľa ktorých sa bude v škole vyučovať.

Neformálne vzdelávanie poskytujú rôzne subjekty, predovšetkým akreditované vzdelávacie zariadenia špecializovaných činností v oblasti telesnej kultúry. V súčasnosti má vydané potvrdenie o akreditácii v športe 140 subjektov, v rôznych odborných spôsobilostiach. Ich zoznam je zverejnený na internetovej stránke Ministerstva školstva SR – www.minedu.sk. Národné športové centrum, ktoré v oblasti vzdelávania nadviazalo na činnosť Národného inštitútu športu zabezpečuje v systéme vzdelávania v oblasti športu zvyšovanie vedomostnej úrovne športových odborníkov. Činnosť oddelenia vzdelávania Národného športového centra spočíva v zabezpečení nasledovného:

- poskytovanie vzdelávania pre skvalitnenie výkonu činností a rozšírenie získaného vzdelania športových odborníkov, tzv. ďalšie odborné vzdelávanie špecializačné,
- vytváranie podmienok pre informálne vzdelávanie,
- podpora edičnej činnosti v oblasti športu.

Vzhľadom k poskytovanej kvalite vzdelávacích aktivít Národného športového centra a orientácii na požiadavky športovej praxe, ako aj z finančných a organizačných limitov športových zväzov pre vzdelávanie v oblasti športu, sú tieto aktivity často jediným spôsobom doškolovania športových odborníkov, najmä u „malých“ športových zväzov.

V oblasti *neformálneho vzdelávania* v oblasti športu, v súlade s § 11 ods. 3 písm. a) až c) zákona č. 288/1997 Z.z., je podmienkou na vydanie potvrdenia o akreditácii po a) doklad o odbornej a pedagogickej spôsobilosti vyučujúcich, b) doklad o materiálno technickom zabezpečení vzdelávacieho zariadenia, c) vzdelávací program zodpovedajúci rozsahom a náročnosťou príslušnej špecializovanej činnosti v oblasti telesnej kultúry. Absentujú však

štandardizované podmienky pre všetky druhy odborných spôsobilostí, nakoľko nie sú stanovené minimálne štandardy vzdelávacích programov a profily absolventov. Tento nedostatok zatiaľ nahrádza metodika k žiadosti o vydanie potvrdenia o akreditácii Ministerstvom školstva SR. Podľa nej musí byť pre každú vzdelávaciu aktivitu vypracovaný vzdelávací projekt a pedagogická dokumentácia, súčasťou ktorých je obsahová náplň a učebný plán, pozostávajúci zo všeobecnej a špeciálnej časti. Táto metodika však nemá oporu v žiadnom všeobecne záväznom právnom predpise.

Z dôvodu absencie legislatívne stanovenej doby platnosti potvrdenia o akreditácii, rámcových štandardov a profilov absolventov sa pri analýze obsahu vzdelávania akreditovaných vzdelávacích subjektov nachádzajú určité disproporcie v počte hodín všeobecnej a špeciálnej časti. Je to najmä u akreditácií vydaných pred viac ako piatimi rokmi, v porovnaní s odporúčaniami akreditačnej komisie. Boli zistené aj rozdiely v požiadavkách jednotlivých vzdelávacích subjektov pre rovnaké stupne kvalifikácie a odborné spôsobilosti. Súčasná legislatíva neupravuje v oblasti ďalšieho vzdelávania v športe ani povinnosť obnovovania podkladov k vydaniu akreditácie v určitých časových intervaloch, tak ako je to v súčasnosti pri pravidelnej komplexnej akreditácii študijných programov vysokých škôl v 6-ročných intervaloch. Podobne nie je legislatívne upravená ani dĺžka platnosti už získanej odbornej spôsobilosti, ale vychádza z podmienok každého športového zväzu.

V mnohých športových zväzoch sa stretávame s problémom spracovávanía podkladov pre akreditáciu vzdelávacieho subjektu pre získavanie odbornej spôsobilosti na vykonávanie špecializovaných činností v oblasti športu. V tejto súvislosti je nutné konštatovať, že mnohé športové zväzy dokonca nemajú doriešenú akreditáciu pre nižšie kvalifikačné stupne a získavajú odborné vzdelanie v oblasti športu výlučne vysokoškolským vzdelaním. Na druhej strane, najmä menšie športové zväzy sú v bezvýhodiskovej situácii v možnosti vzdelávania vysokoškolských odborníkov, pretože ich špecializácia sa na vysokých školách neotvára. Pri súčasnom systéme vzdelávania v oblasti športu môžu existujúcu situáciu riešiť iba štúdiom v zahraničí.

Na slovenskom vzdelávacom trhu v neformálnom vzdelávaní v oblasti športu chýba systém prípravy odborníkov pre oblasť ďalšieho vzdelávania, najmä lektorov a manažérov vzdelávania.

V oblasti športu neexistuje priestupnosť vzdelávacej cesty medzi školským a mimoškolským vzdelávaním a nie je zatiaľ vypracovaný systém uznávania výsledkov ďalšieho / neformálneho vzdelávania a ich porovnateľnosť s formálnym subsystémom vzdelávacej sústavy.

1.6. Hodnotenie kvality vzdelávania

V oblasti vysokého školstva je kvalita vzdelávania zabezpečovaná akreditáciou študijných programov, ktoré uskutočňujú fakulty vysokých škôl a pravidelnou komplexnou akreditáciou činností vysokých škôl v 6-ročných intervaloch.

V oblasti *neformálneho vzdelávania* v športe tento proces zabezpečuje akreditačná komisia špecializovaných činností v oblasti telesnej kultúry (ďalej len „akreditačná komisia“), ktorá posudzuje žiadosti o vydanie potvrdenia o akreditácii žiadateľov, v súlade s podmienkami § 11 ods. 3 zákona č. 288/1997 Z.z.

V oblasti hodnotenia kvality vzdelávania poskytovaného akreditovanými vzdelávacími zariadeniami špecializovaných činností v oblasti telesnej kultúry sú vypracované učebné osnovy predmetov a učebný plán, vrátane záverečnej rekapitulácie celkového počtu

vyučovacích hodín podľa jednotlivých tematických celkov. Tieto predkladajú žiadatelia, ktorí majú záujem o akreditáciu vzdelávacieho zariadenia v súlade s platnou legislatívou.

Predloženú žiadosť o vydanie potvrdenia o akreditácii posúdi príslušná odborná pracovná skupina akreditačnej komisie špecializovaných činností v oblasti telesnej kultúry, vypracuje odborný posudok a predloží ho akreditačnej komisii špecializovaných činností v oblasti telesnej kultúry na prerokovanie. Ak žiadosť spĺňa požiadavky zákona č. 288/1997 Z.z., akreditačná komisia odporučí Ministerstvu školstva SR vydať potvrdenie o akreditácii.

V súčasnosti absentuje priebežné monitorovanie kvality vzdelávania a tým jej reálne zaistenie v praxi.

1.7. Uznávanie kvalifikácií

V oblasti uznávania dokladov môžeme školský *formálny* subsystém charakterizovať na základe vzdelávacích programov, ktoré sú definované vzdelávacím obsahom, ktorým je rad alebo sekvencia vzdelávacích činností. Vzdelávanie v školskom systéme je zavŕšené v závislosti od získaného stupňa vzdelania, získaním formálneho dokladu (vysvedčenie, vysvedčenie o maturitnej skúške, výučný list, diplom), ktorý je plne akceptovaný zo strany zamestnávateľskej sféry, v závislosti od kvalifikačných požiadaviek na výkon jednotlivých činností.

V subsystéme *neformálneho vzdelávania* získavajú absolventi vzdelávacích aktivít osvedčenia (certifikáty) o ich absolvovaní. Uplatnenie absolventa v zamestnaní závisí však od hodnotenia dokladu zamestnávateľom. Na výkon špecializovaných činností v oblasti telesnej kultúry možno uznať odbornú spôsobilosť v súlade s § 4 a 5 vyhlášky č. 257/1998 Z.z. v znení vyhlášky č. 300/2000 Z.z.

Zoznam regulovaných povolání Slovenskej republiky zverejnilo Stredisko pre ekvivalenciu dokladov o vzdelaní (ENIC/NARIC) na internetovej stránke www.uips.sk. Zoznam je spracovaný na základe platných smerníc Európskej komisie, patriacich do všeobecného systému smerníc a sektorových smerníc, ktoré sa týkajú aj športu.

1.8. Informačný systém

V oblasti vzdelávania v športe nie je v súčasnosti systémovo doriešený zber, spracovanie a vyhodnocovanie údajov týkajúcich sa vzdelávacích aktivít v oblasti športu, a tiež poskytovanie a rozširovanie informácií o týchto vzdelávacích aktivitách. Neexistuje elektronická databáza absolventov vzdelávacích aktivít v oblasti športu. Zo strany občanov je dlhodobo pociťovaný deficit informácií o možnostiach vzdelávania sa.

Existujú síce čiastkové informačné systémy športových zväzov a akreditovaných subjektov, ale chýba ich vzájomné prepojenie so systémom vzdelávacích možností, a to nielen v nadväznosti na nezamestnaných občanov, ale i na tých, ktorí majú záujem nájsť si novú možnosť seberealizácie. Poradenské služby poskytujú úrady práce, predovšetkým pre nezamestnaných.

Na Slovensku v súčasnosti neexistuje ucelený systém informácií v oblasti športu. V elektronickej podobe sa nachádza iba adresár akreditovaných vzdelávacích zariadení a všeobecne právne predpisy pre túto oblasť na internetovej stránke Ministerstva školstva SR.

1.9. Informálne vzdelávanie v športe

Informálne vzdelávanie je učenie vychádzajúce z každodenných aktivít jednotlivca spojených s prácou, rodinou alebo voľným časom. Nie je štrukturované (podľa cieľov, počtu hodín alebo podpory učenia sa) a obyčajne nevedie k získaniu osvedčenia. Informálne učenie

môže byť zámerné, ale najčastejšie nebýva zámerné, skôr je príležitostné – náhodné. V športe k tomuto vzdelávaniu – získavaniu odborných skúseností prichádza aj na základe dlhodobej aktívnej športovej činnosti, alebo aktívneho záujmu o dané športové odvetvie.

2. STRATEGICKÉ CIELE

Pre modernizáciu systému vzdelávania v športe môžeme za najvýznamnejšie považovať nasledovné kroky stanovené v rámci modernej vzdelávacej politiky:

- zaviesť celkovú zmenu obsahu vzdelávania od memorovania informácií smerom k schopnosti ich získavať, vyhodnocovať a využívať,
- konsolidovať, profesionalizovať a rozširovať nástroje na rozvoj talentu detí a mládeže,
- vytvoriť prístupný, modulárny a trhový systém celoživotného vzdelávania ,
- podporovať vytváranie a používanie štandardov v kľúčových oblastiach,
- odstrániť bariéry vstupu poskytovateľov do rôznych segmentov vzdelávacieho systému,
- vytvoriť funkčný model financovania ďalšieho vzdelávania spojením zdrojov zamestnávateľov, verejných financií a účastníka vzdelávacej aktivity,
- posilniť vzdelávacie programy druhej šance,
- vytvoriť konkurenčné prostredie vzdelávacích subjektov.

Na základe analyzovaného súčasného stavu, zistených nedostatkov v oblasti vzdelávania, s cieľom efektívnejšieho fungovania športu v SR a dosiahnutia prepojenosti vzdelávania v oblasti športu na európskej úrovni, navrhujeme nasledovné strategické ciele:

Cieľ 1 - Vytvoriť komplexný *Jednotný vzdelávací systém v športe*, ktorý bude definovať inštitucionálne, organizačné a finančné zabezpečenie vzdelávania odborníkov v športe. Súčasne pripraviť obsahovú prestavbu vzdelávacích programov podľa kategórií odborníkov v súlade s požiadavkami európskeho systému vzdelávania.

Cieľ 2 - Pripraviť zásady pre účinný *systém hodnotenia kvality vzdelávania*, ktorý sa bude zakladať na nasledujúcich prvkoch:

- akreditácia vzdelávacích inštitúcií a vzdelávacích programov,
- stanovenie minimálnych štandardov v kategórii tréner v súlade s 5 stupňovou kvalifikačnou stupnicou, rozsahom vzdelávania, profilov absolventov a podmienok prijatia,
- záverečná skúška a doklad o úspešnom ukončení vzdelávania,
- kvalifikácia učiteľov a lektorov,
- materiálne – technické a organizačné zabezpečenie.

Cieľ 3 – Pripraviť transparentný model financovania vzdelávania odborníkov v športe.

Cieľ 4 – Vytvoriť *legislatívne podmienky* – pripraviť zákon o športe, vrátane vykonávacieho predpisu za oblasť vzdelávania v športe, prípadne novelizovať súčasne platné všeobecne záväzné právne predpisy.

Cieľ 5 – Vytvoriť personálne, materiálne a finančné podmienky v Národnom športovom centre pre realizáciu Jednotného vzdelávacieho systému a moderného *informačného systému v športe*.

3. AKTIVITY NA DOSIAHNUTIE CIEĽOV

V súčasnosti sa v oblasti vzdelávania v športe realizujú nasledovné aktivity:

- Príprava zákona o športe a vykonávacieho predpisu za oblasť vzdelávania – Z: Sekcia štátnej starostlivosti o šport MŠ SR
- Definovanie odborných profilov trénerov nižších kvalifikácií, ktoré udeľujú športové zväzy – Z: Sekcia štátnej starostlivosti o šport MŠ SR v spolupráci so športovými zväzmi
- Definovanie podmienok na prolongovanie licencií trénerov – Z: športové zväzy
- Analýza kurikúl vzdelávacích programov nižších stupňov – Z: Národné športové centrum
- Elektronická tvorba databázy lektorov a príprava podmienok pre elektronické spracovanie žiadostí o akreditáciu – Z: Národné športové centrum
- Tvorba systému poradenstva v oblasti vzdelávania v športe, poskytovanie vzdelávania pre skvalitnenie činností a rozšírenie získaného vzdelania formou odborných prednášok, pracovno – diskusných stretnutí a individuálnych konzultácií, podpora edičnej činnosti, budovanie športovej mediatéky a verejného informačného systému prístupného cez internet – Z: Národné športové centrum
- Príprava doplnujúceho vysokoškolského vzdelávania pre trénerov s vysokoškolským vzdelaním – Z: Fakulta telesnej výchovy a športu Univerzity Komenského v Bratislave a Fakulta športu Prešovskej univerzity v Prešove
- Príprava Jednotného vzdelávacieho systému po obsahovej stránke – Z: Národné športové centrum a akreditačná komisia špecializovaných činností v oblasti TK

3.1. Jednotný vzdelávací systém - štruktúra

Na základe vstupu Slovenska do Európskej únie a vytvorenia nových možností pohybu pracovných síl v oblasti športu je nevyhnutné modernizovať súčasný systém vzdelávania odborníkov v športe. Tento fakt vyplynul aj z analýzy súčasného stavu vzdelávania v oblasti športu. Na základe nevyhnutných zmien navrhujeme preto vytvoriť **Jednotný vzdelávací systém v športe (ďalej len „JVS“)**.

JVS tvorí sústavu akreditovaných a neakreditovaných vzdelávacích subjektov – právnických a fyzických osôb, ktoré zabezpečujú vzdelávacie aktivity v jednotlivých odborných spôsobilostiach a kvalifikačných stupňoch, vrátane Národného športového centra, ktoré bude koordinátorom tohto systému. Cieľom systému je vytvoriť transparentný, kompatibilný vzdelávací systém s krajinami Európskej únie a poskytovať kvalitné vzdelávanie pre všetky odborné spôsobilosti v športe. Schému inštitucionálneho a obsahového zabezpečenia JVS uvádzame v prílohe č. 1 a v prílohe č. 2 uvádzame 5 stupňovú kvalifikačnú stupnicu špecializovanej činnosti tréner.

JVS predpokladá vytvoriť otvorenú a pre všetkých prístupnú možnosť ďalšieho vzdelávania s moderným, prebudovaným obsahom vyučovania, kvalitnými lektormi a moderným materiálno-technickým zabezpečením.

JVS predpokladá tiež usporiadať jednotlivé články vzdelávacej sústavy v špecializovaných činnostiach v športe tak, aby umožňovali bezproblémový prestup z nižších stupňov vzdelávania na vyššie (vertikálne), prípadne v určitých odôvodnených prípadoch rešpektovali možný prechod z jedného smeru vzdelávania na druhý (horizontálne), na základe uznania všeobecnej časti vzdelávania.

JVS predpokladá prijatie 5 – stupňovej kvalifikačnej stupnice vzdelávania trénerov a vytvorenie minimálnych štandardov v každom stupni.

JVS sa zameriava na intenzívne, sústavné vzdelávanie, osvojovanie poznatkov, návykov a zručností, získavanie nových vedomostí, rozvoj schopností a formovanie vlastnosti osobnosti predstaviteľa športového hnutia.

Aj z dôvodov členstva Slovenska v EÚ je potrebné prehodnotiť množstvo odborných spôsobilostí, ktoré momentálne u nás existujú, ich reálnu potrebu a hlavne činnosť, ktorú zabezpečujú. Súčasnú členenie na kategórie tréner, cvičiteľ, inštruktor je oproti európskemu systému veľmi komplikované a zbytočné, nakoľko ich činnosti sú identické. Preto navrhujeme vytvoriť tri základné kategórie odborných spôsobilostí pre vykonávanie špecializovaných činností v oblasti športu:

- Kategória tréner (zahŕňa aj odbornú spôsobilosť inštruktor, cvičiteľ)
- Kategória rozhodca
- Kategória špecialista

Každá kategória bude mať jednotne zadané rámcové podmienky – minimálne štandardy, kvalifikačné stupne, obsah, kritériá pre výber účastníkov vzdelávacej aktivity, požiadavky na lektorský zbor a pod.

Kategória tréner:

- rovnaká štruktúra vzdelávania, porovnateľné vzdelávacie programy
- štandardizácia informačných zdrojov pre všetkých trénerov
- umožnenie voľného rozšírenia ponuky pracovného nasadzovania trénerov.

Vzdelávanie bude prebiehať podľa 5 stupňovej kvalifikačnej stupnice, pričom kvalifikácia 1. stupňa je najnižšia úroveň a kvalifikácia 5. stupňa je najvyššia úroveň. Najvyššiu (5. stupeň) a druhú najvyššiu (4. stupeň) trénerskú kvalifikáciu bude možné udeliť len absolventom študijných programov vysokoškolského vzdelávania. Podmienkou bude akreditácia vzdelávacích programov.

Niektoré športové zväzy udeľujú absolventom jednotlivých kvalifikačných stupňov, okrem dokladov o získanom vzdelaní (trénerský preukaz) aj doklad o spôsobilosti vykonávať trénerskú činnosť (trénerskú licenciu). Tieto sú medzinárodne uznávané v rámci medzinárodnej športovej federácie. Tréneri si ich musia pravidelne obnovovať (čím vyššia trénerská licencia, tým kratšia platnosť trénerskej licencie). Je to aj snaha národných asociácií voči trénerom, aby si pravidelne obnovovali svoje odborné poznatky v rámci svojej odbornosti.

Kategória rozhodca:

Vzdelávanie bude prebiehať podľa požiadaviek športových zväzov, medzinárodných federácií a platných pravidiel jednotlivých druhov športov. Podmienkou bude akreditácia vzdelávacích programov. V tejto kategórii navrhujeme ponechať súčasne platnú kvalifikačnú stupnicu – rozhodca III., II. a I. triedy a doplniť o medzinárodného rozhodcu, ktorého ďalšie vzdelávanie bude zabezpečovať príslušná medzinárodná federácia.

Kategória špecialista:

Vzdelávanie bude prebiehať podľa špecifik odborných spôsobilostí, na základe akreditovaného vzdelávacieho programu. U odborných spôsobilostí, ako je napr. potápač, horský vodca – požiadavky na vzdelávanie a inováciu vzdelávacích programov ustanoví príslušná európska alebo svetová medzinárodná federácia. V odbornej spôsobilosti masér

navrhujeme vzdelávať pre oblasť športu iba športového maséra. Podmienkou na prijatie bude získaná kvalifikácia v odbore klasická masáž.

Odbornú spôsobilosť v športe bude možné získať iba absolvovaním akreditovaného vzdelávacieho programu v oblasti športu. Absolvent získa doklad o vzdelaní (osvedčenie) na dobu určitú a platnosť dokladu bude potrebné obnovovať v súlade s požiadavkami športových zväzov a športovej praxe v krajinách EÚ. Doklad o odbornej spôsobilosti je povolením pre vykonávanie profesie v špecializovaných činnostiach v oblasti športu. Doklad bude možné získať po úspešnom absolvovaní skúšky odbornej spôsobilosti v akreditovanom vzdelávacom subjekte.

Akreditovaný vzdelávací program v oblasti športu bude poskytovať akreditovaný vzdelávací subjekt v športe na základe vydaného potvrdenia o akreditácii, ktoré sa bude vydávať na dobu platnosti 5 rokov. Po uplynutí platnosti bude povinná reakreditácia.

Vzdelávacie aktivity v oblasti ďalšieho vzdelávania (doškolovania) budú môcť organizovať aj subjekty, ktoré nebudú akreditované Ministerstvom školstva SR. Tieto subjekty však nebudú môcť vydávať doklady o odbornej spôsobilosti, ale budú môcť udeľovať certifikáty o účasti na doškolovaní. Budú mať možnosť uchádzať sa o finančné prostriedky z verejných zdrojov.

3.2. Proces akreditácie a koordinácia vzdelávania v JVS

Poradným orgánom pre oblasť *neformálneho vzdelávania* v športe bude akreditačná komisia špecializovaných činností v oblasti športu (ďalej len „akreditačná komisia“). Akreditačná komisia prostredníctvom svojich pracovných skupín posúdi predložené žiadosti o udelenie akreditácie v športe a v prípade splnenia podmienok zákona o športe navrhne Ministerstvu školstva SR vydať potvrdenie o akreditácii. Podmienkou vydania potvrdenia o akreditácii vzdelávacieho subjektu bude:

- žiadosť s presnou formuláciou odbornej spôsobilosti,
- vzdelávací program, ktorý v súlade s jednotným vzdelávacím systémom v športe bude zodpovedať rozsahom a náročnosťou príslušnej špecializovanej činnosti v oblasti športu podľa JVS a vzor udeľovaného dokladu (osvedčenia alebo licencie),
- doklad o odbornej a pedagogickej spôsobilosti vyučujúcich a ich súhlas vykonávať lektorskú činnosť v danom vzdelávacom subjekte,
- doklad o materiálno technickom zabezpečení vzdelávacieho subjektu.

Všetky náležitosti, vrátane žiadosti, budú predkladané elektronicky a určité časti budú prístupné verejnosti, čím sa dosiahne možnosť verejnej kontroly kvality.

V prípade zamietnutia predloženej žiadosti o vydanie akreditácie v športe bude možné novú žiadosť prerokovať až po uplynutí 6 mesiacov od dňa jej zamietnutia, toto upraví štatút akreditačnej komisie.

Činnosť akreditačnej komisie, koordináciu JVS, poradenskú činnosť, monitorovanie kvality bude zabezpečovať Národné športové centrum. Postavenie a úlohy Národného športového centra v oblasti vzdelávania uvádzame v prílohe č. 3.

3.3. Financovanie vzdelávania

V oblasti financovania celoživotného vzdelávania perspektívne vývojové trendy sledujú smer diverzifikácie zdrojov (štát, zamestnávateľia, občania) a stanovenie jasných základných princípov ich čerpania - poskytnutie možností čerpať v súlade s potrebami.

V súlade so strategickými cieľmi rozvoja celoživotného vzdelávania v Slovenskej republike do roku 2010 bude nutné sa zamerať v oblasti financovania na nasledovné úlohy:

- zvýšiť podiel verejných financií na financovaní celoživotného vzdelávania v oblasti športu,
- zabezpečiť transparentnosť financovania celoživotného vzdelávania v oblasti športu z verejných zdrojov,
- pripraviť návrh stratégie viaczdrojového financovania celoživotného vzdelávania v oblasti športu.

Financovanie vzdelávania v športe bude kopírovať financovanie športu a bude založené na dvoch základných princípoch a to viaczdrojovosti a transparentnosti.

Viaczdrojovosť financovania vzdelávania športu bude vychádzať z dvoch základných zložiek a to z verejných financií a zo súkromných financií. Verejné financovanie vzdelávania v športe bude predstavovať finančné prostriedky štátu pridelované zo štátneho rozpočtu v rámci Národného programu rozvoja športu v SR.

Transparentnosť použitia prostriedkov z centrálnych verejných zdrojov bude zabezpečovať sekcia štátnej starostlivosti o šport Ministerstva školstva SR formou grantového systému, ktorý bude servisne zabezpečovať Národné športové centrum. Na tento grantový systém budú vyčlenené finančné prostriedky z rozpočtu sekcie štátnej starostlivosti o šport.

Zároveň bude potrebné zabezpečiť personálne a finančné podmienky pre Národné športové centrum pre realizáciu úloh v oblasti vzdelávania. Z tohto dôvodu navrhujeme zvýšiť počet pracovných miest o 4 osoby (hlavný pracovný pomer) pre oddelenie vzdelávania a vyčleniť finančné prostriedky vo výške 3.557 200,- Sk, v špecifikácii:

• Mzdové náklady	(4 osoby)	957.200,- Sk
• Prenájmy		500.000,- Sk
• Réžia		2.100.000,- Sk

(vypracovanie a aktualizácia nových učebníc a študijných materiálov pre štúdium všeobecnej časti – stupeň I. – III., vytvorenie a aktualizácia elektronickej databázy lektorov, aktualizácia knižničného fondu, prenájmy študovní, honoráre lektorov, evidencia vzdelávacích aktivít akreditovaných VZ, organizačná pomoc pri zabezpečení vzdelávania a odborné poradenstvo pre žiadateľov o akreditáciu, priebežné monitorovanie kvality vzdelávania v športe, zasadnutia AK a dohody o vykonaní práce pre členov AK a pracovné skupiny

Spolu: 3.557.000,- Sk

Nakoľko predpokladáme šetrenie verejných zdrojov zo súčasného systému financovania, napr. Telovýchovnej školy SZTK, nebude potrebné klásť požiadavky na zvýšenie rozpočtu sekcie štátnej starostlivosti o šport.

Druhá časť zdrojov na financovanie vzdelávania v športe bude zabezpečovaná zo súkromných zdrojov:

- prostriedkami účastníkov vzdelávania,
- prostriedkami športových klubov a športových zväzov, respektíve zamestnávateľov.

3.4. Obsah vzdelávania

V súvislosti s obsahom vzdelávania bude potrebné uskutočniť komplexnú kurikulárnu transformáciu – stanoviť minimálne štandardy podľa kategórií odborníkov v športe,

modernizovať učebné osnovy a učebné plány, vypracovať učebnice a študijné materiály s moderným obsahom rešpektujúcu okrem iného i európsku dimenziu vo vzdelávaní a najmodernejšie poznatky v športových odvetviach.

V záujme poskytovania štandardizovaného vzdelávania s porovnateľnými vzdelávacími programami v rámci JVS, navrhujeme vypracovanie jednotných učebníc a študijných materiálov pre všeobecnú časť vzdelávacieho programu pre kategóriu tréner. Učebnice a študijné materiály by mali byť vypracované tak, aby boli perspektívne použiteľné pre dištančnú formu štúdia, resp. pri využívaní nových foriem komunikácie a E-learningu.

Zároveň bude potrebné v oblasti neformálneho vzdelávania v športe doriešiť systém prípravy odborníkov – lektorov pre oblasť celoživotného vzdelávania.

3.5. Hodnotenie kvality vzdelávania

Štátnym overením kvality vzdelávania v športe v oblasti *neformálneho vzdelávania* bude akreditácia vzdelávacieho zariadenia alebo vzdelávacieho programu. Bude legislatívne stanovená doba platnosti vydávaného potvrdenia o akreditácii. Vyhovujúcim sa javí zadefinovať dobu platnosti potvrdenia o akreditácii na 5 rokov, po uplynutí tejto doby bude povinnosť sa reakreditovať pre vzdelávacie zariadenie, ak bude chcieť vo vzdelávaní odborníkov pre oblasť športu pokračovať.

V oblasti hodnotenia kvality vzdelávania poskytovaného akreditovanými vzdelávacími zariadeniami špecializovaných činností v oblasti telesnej kultúry budú musieť byť vypracované učebné osnovy predmetov a učebný plán, vrátane záverečnej rekapitulácie celkového počtu vyučovacích hodín podľa jednotlivých tematických celkov. Tieto budú predkladať žiadatelia, ktorí budú mať záujem o akreditáciu vzdelávacieho zariadenia.

V súvislosti s hodnotením kvality vzdelávania bude potrebné legislatívne ustanoviť jej priebežné monitorovanie, ktoré bude realizovať Národné športové centrum. Prostredníctvom verejného informačného systému budú akreditované vzdelávacie zariadenia pod verejnou kontrolou, nakoľko budú určité informácie o vzdelávacích aktivitách verejne prístupné.

3.6. Uznávanie kvalifikácií

Keďže práve získanie dokladu o vzdelaní predstavuje dôležitý referenčný bod pre zamestnávateľa a jednotlivcov na trhu práce, je potrebné prehodnotiť systém uznávania dokladov o vzdelaní i mimo formálneho subsystému. V súvislosti s transformáciou ekonomiky a požiadavkou adaptability pracovnej sily rastie počet obyvateľov, ktorí získavajú kompetencie i mimo formálneho subsystému vzdelávania. Je potrebné vypracovať postup uznávania výsledkov neformálneho, ale aj informálneho vzdelávania sa, ktorý by vyústil do získania formálnych dokladov (certifikátov, osvedčení, potvrdení). S absenciou systému uznávania výsledkov neformálneho vzdelávania súvisí nepriepustnosť vzdelávacej cesty medzi školským a mimoškolským vzdelávaním.

Z vyššie uvedených dôvodov navrhujeme v JVS realizáciu vzdelávania formou modulovej štruktúry, to znamená rozdelenie všeobecnej a špeciálnej časti akreditovaných vzdelávacích programov a štandardizované podmienky pre všetky druhy odborných spôsobilostí na udelenie akreditácie všeobecnej časti vzdelávacieho programu. V prípade, že má napr. tréner záujem špecializovať sa na iný druh športu, je možné uznanie absolvovania všeobecnej časti a absolvuje iba špeciálnu časť v novom druhu športu. Bude to vytvorenie „druhej šance“ pre športových odborníkov. Týmto spôsobom sa zabezpečí aj priestupnosť vzdelávacej cesty medzi školským a mimoškolským vzdelávaním v SR a perspektívne v EÚ.

Podmienky uznávania odborných kvalifikácií budú upravené legislatívne.

3.7. Informačný systém

Predpokladom zabezpečovania efektívneho fungovania trhu práce a prevencie nezamestnanosti je vytvorenie funkčného, efektívneho a komplexného informačno-poradenského systému aj pre oblasť športu zameraného na voľbu povolania, poradenstvo pri výbere zamestnania a zamestnanca v úzkej súčinnosti so systémom ponuky možností vzdelávania, ktoré je predpokladom lepšieho uplatnenia na trhu práce.

Správcom a tvorcom takéhoto systému bude Národné športové centrum (ďalej len „NŠC“), ktoré vypracuje informačnú databázu o možnostiach získania kvalifikácií v oblasti športu spolu s databázou o možnostiach štúdia na vysokých školách pre každý školský rok, ktoré sú poskytované verejnosti prostredníctvom škôl a dennej tlače.

Verejný športový informačný systém - „SPORTIS“ komplexne zabezpečí všetky oblasti športu na Slovensku a prepojenie s ostatnými krajinami. Jeho hlavnými časťami budú:

- a) mimovládna športová organizácia,
- b) elitný športovec,
- c) športový talent,
- d) športový odborník,
- e) športové zariadenie,
- f) verejný správca v športe,
- g) športové podujatia.

Vzdelávaním a reguláciou povolání v športe sa bude zaoberať časť „športový odborník“. Ide o databázu profesií, športových odborníkov, školiteľov, vzdelávacích zariadení a programov a tiež legislatívnu normu stanovujúcu podmienky využívania systému. Prístup do databázy bude umožnený prostredníctvom internetu. Jadrom bude zoznam športových odborníkov podľa jednotlivých profesií, ktorý obsahuje okrem iného aj údaje o:

- dosiahnutom športovom vzdelaní,
- absolvovaných vzdelávacích programoch,
- vzdelávacích zariadeniach, ktoré poskytli vzdelanie,
- lektoroch, ktorí prednášali,
- termíne platnosti osvedčenia o odbornej spôsobilosti,
- študijných programoch a profiloch ich absolventov,
- priebehu praxe športového odborníka.

Budovanie informačného systému je jednou z kľúčových úloh NŠC. Finančné zabezpečenie úloh podľa §44 návrhu zákona o športe bude realizované v roku 2006 v rámci rozpočtu tejto priamo riadenej organizácie a teda priame dopady na finančný rozpočet sa v tomto roku neočakávajú. Po uplynutí 3 rokov odo dňa zriadenia NŠC, ako aj v súvislosti s rozšírením rozsahu úloh vyplývajúcich z §44 návrhu zákona o športe však považujeme nárast finančných prostriedkov v tejto oblasti za nevyhnutný. Finančné dopady by preto mali v roku 2007 dosiahnuť 5.800 tis. Sk – 6.200 tis. Sk a v roku 2008 - 8.700 tis. Sk – 9.000 tis. Sk.

3.8. Informálne vzdelávanie v JVS

V oblasti športu je potrebné vytvoriť podmienky a motivovať občanov k získaniu aj určitého stupňa vzdelania, najmä pre občanov, ktorí nemali možnosť z rôznych príčin získať odbornú spôsobilosť v športovom odvetví, o ktoré majú mimoriadny záujem alebo dosahovali mimoriadne výsledky v predošlej aktívnej športovej kariére. Je to na prospech športu vytvoriť pre mimoriadne športové talenty alebo aj iných talentovaných jedincov podmienky, aby mali možnosť získať odbornú spôsobilosť na výkon profesie a zostali tak pracovať v prospech športu. Je to cesta druhej šance.

4. Návrh opatrení

Pre dosiahnutie strategických cieľov navrhujeme nasledovné opatrenia a legislatívne zmeny:

1. Vytvoriť personálne, finančné a organizačné podmienky pre Národné športové centrum k realizácii Jednotného vzdelávacieho systému.
Z: Ministerstvo školstva SR
T: január 2006
2. Pripraviť obsahové zmeny v oblasti vzdelávania v rámci Jednotného vzdelávacieho systému.
Z: sekcia štátnej starostlivosti o šport MŠ SR, Národné športové centrum, vysoké školy, športové zväzy
T: december 2006
3. Realizovať Jednotný vzdelávací systém v športe v súlade so schválenou koncepciou vzdelávania odborníkov v športe v SR.
Z: sekcia štátnej starostlivosti o šport MŠ SR, Národné športové centrum, vysoké školy, športové zväzy
T: január 2007
4. Pripraviť legislatívne zmeny vo všeobecne záväzných právnych predpisoch v súlade so schválenou koncepciou vzdelávania odborníkov v športe v SR.
Z: sekcia štátnej starostlivosti o šport MS SR
T: jún 2006
5. Pripraviť transparentný systém financovania vzdelávania v športe.
Z: Sekcia štátnej starostlivosti o šport MŠ SR
T: október 2006

5. ZÁVER

Predložený návrh koncepcie vzdelávania v športe reflektuje najnovšie iniciatívy Európskej únie, súčasné právne prostredie a berie tiež do úvahy problémy a nedostatky vzdelávania v športe na Slovensku.

Predchádzajúce časti koncepcie rozvádzajú podstatné súvislosti edukačného systému v oblasti športu a načrtávajú priority slovenského vzdelávacieho a výchovného systému.

Koncepcia celoživotného vzdelávania v športe v Slovenskej republike vychádza z medzinárodne prijímaných a stále širšie uplatňovaných základných funkcií vzdelávacích systémov, ktorými bezpochyby sú podpora rozvoja osobnosti ako individuálnej bytosti, posilňovanie integrity spoločnosti, zvyšovanie zamestnanosti, schopnosti trvalo sa uplatňovať na svetovom trhu práce a zvyšovanie konkurencieschopnosti a prosperity ovplyvňovaním úrovne kvalifikovaných pracovných síl v oblasti športu.